

Na veika e rawa ni ra cakava na itubutubu kei ira na dauniveiqaravi me ra tarova na kama ni yago se kama ni kuli

E dodonu me ra kila na itubutubu kei ira na dauniveiqaravi ni o ira na gone lalai e duidui na nodra itovo kei na vakasama mai vei ira na qase. Me vakaoqo, kevaka e yaco na kama, era na rairai digitaka cake me ra vuni mai na dro. Sa nona itavi na qase me na kila tu na leqa ka rawa ni yaco.

Me ra qarauni na gone e na veigauna kece

E levu na mavoa e dau yaco e na gauna ni cakacaka e vale e veisiga. E levu na vakacalaka e dau yaco ni ra biu tu ga vakataki ira na gone. E dodonu me ra tiko na itubutubu ke vakayacori e dua na cakacaka ka rawa ni yaco kina na kama se kama ni kuli ni yago se evei e caka kina se vanua cava e cake kina.

Na itovo ka rawa ni tarova na kama e vakatau tiko ki na:

- Noda kila na ka e vakavuna na leqa kei na noda kila na ka me caka me tarovi kina
- Nodra dau qarauni vakavinaka na gone
- Nodra vakaraitaki vinaka na itubutubu /dauveiqaravi
- Nodra kauta laivi se qarauna vakavinaka na ka e vakavuna na leqa na itubutubu/dauniveiqaravi

Kila tiko ni ra dau via kila na gone na veika me baleta na kama

E levu na gone era via kila na veika me baleta na kama e na gauna era se qai yabaki lailai kina. Era na taroga na taro me baleta na kama, se era dau "vakasaqa" e na gauna ni vakatatalo, se era dau qito mevaka era daubokobuka. E vica na ka e vakaraitaka ni ra via kila gone na kama sa ikoya na nodra dau dabe volekata ka wanonova na buka, era dau vaqisora na buka se era dau kerea meda vukei ira me ra vakatubu se waqara na buka se kadralla.

Ia eso na gone, ena nodra via kila na kama e rawa ni ra vakaqitora na veika e rawa ni vakavuna na yameyame (vakawaqa masese se vakawaqara na lighter) se vakawaqa buka. E levu na kama e vale e dau vakavuna na nodra vakaleqai na gone.

Ena nomu dau qarauna na veika e vakavuna na kama ni yago, kama ni kuli kei na kama, sa rawa kina mo na dau cakava na ka me tarova na kama se na mavoa vakaoqo.

E so tale na itukutuku e kune e na:

Kidsafe
www.kidsafevic.com.au

Royal Children's Hospital
www.rch.org.au

Na Country Fire Authority (CFA) kei na Metropolitan Fire and Emergency Services Board (MFB) e vakaraitaka na itukutuku oqo ka veisilyaka e na vakamanatu ni na qarauni na kena vakayagataka. Kevaka e sega ni mataia na veika e tu e na itukutuku oqo ena kena sotavi na nomu leqa, mo laki kere ivakasala vua e dua na tenadau. E na sega ni na bale vua na CFA kei na MFB ke yaco e dua na ka e na gauna o vakayagataka, vakadevataka se vakararavi ki na itukutuku oqo. Na CFA kei na MFB e na sega ni na sauma e dua na ka e yali se vakacacani e na gauna o vakayagataka kina na itukutuku oqo, ke yaco e na vuku ni kena a vakadevataka'cala se kune kina e dua na cala se a guilecavi me vakaraitaki se dua tale na ka e a vakavuna.

Ke ko via kila tale eso na itukutuku mo veitaratara ki na:

www.cfa.vic.gov.au

www.mfb.vic.gov.au

